

PREHOD NA NOVO TEHNOLOGIJO

s poudarkom na OT,
a načeloma neodvisno

Dva pristopa

- **revolucija**

začnemo kar na velikih, kompleksnih sistemih

učenje in pridobivanje izkušenj skozi terapijo šokov

- **evolucijski pristop**

stališče, da bo prilagoditev/prehod uspešnejši, če bo postopen

prvi pristop učinkuje le pri redkih organizacijah

Proces prehoda

- štiri faze

- **zavedanje**
- **raziskovanje**
- **prehod**
- **navada**

Izkušnje z uvajanjem novih tehnologij

- za prva dva ali tri projekte običajno potrebno več časa kot s klasičnim pristopom skupina šele pridobiva izkušnje z novimi metodami in orodji
- tudi s pozornim spremljanjem prvega projekta bomo težko vodstvo prepričali o prednostih in pridobitvah

Vpeljava OT

- pridobimo podatke testnih študij (učenje na napakah drugih)
- predem metode in orodja uporabimo pri resnem delu, jih preizkusimo (evaluacijske verzije)
- uporabljamo stabilna in dodelana orodja (št.)
- brez strahu in sramu poiščimo pomoč
- obvladajmo uporabo orodij (ne le glavne značilnosti, vzpostavimo standarde in napotke)

- zelo pomembno je izobraževanje in usposabljanje (education vs. training)
- strokovno znanje glede načrtovanja in kodiranja gradimo na osnovi manjših do srednje velikih projektov
- ne uporabljamo večje skupine, kot je potrebno (predlog: 2-4)
- zagotovimo, da je urejeno upravljanje konfiguracije in verzij
- ne domnevajmo, da lahko izkušnje glede C (COBOLa) prenesemo v C++ (ObjectCobol)

Prehod na objektno in komponentno tehnologijo

- Največji strošek - usposabljanje
- Ocenitev primernosti: kaj lahko izboljšamo oz. katere koristi in pridobitve lahko pričakujemo
- Pazljivo načrtovanje strategije
- Uporaba dodelanih orodij
- Zbiranje inf. o uspehih in neuspehih
- Pazljiva izbira ustreznih orodij in metod

Devet korakov

1. Usposabljanje, izobraževanje
2. Ocenitev primernosti
3. Določitev zrelosti razvojnega procesa
4. Ovrednotenje orodij
5. Pridobitev podpore vodstva
6. Preizkusni projekt
7. Prvi pravi projekt
8. Izgradnja znanj in izkušenj
9. Širjenje (objektne) tehnologije

Pot do prevzema nove tehnologije

Upravljanje z znanjem

KM - Knowledge Management

“po vsebinskem bogastvu”

- **podatek**
- **informacija**
- **znanje**
- **modrost**

Upravljanje z znanjem

- “Knowledge management is a collection of processes that govern the creation, dissemination, and utilization of knowledge”
(B. Newman, 91)
- “In one form or another, knowledge management has been around for a very long time...”

Dve grupaciji

- **KM = Management of Information**
(IT, IS, AI,...
konstrukcija IS
znanje=objekti v IS)
- **KM = Management of People**
(filozofija, psihologija, sociologija, poslovno
ocenjevanje, spreminjanje in izboljševanje
veščin in/ali obnašanja posameznikov
znanja = procesi, ki se ves čas spreminjajo)

Kaj pogojevalo obuditev KM

- pristisk okolja
  - tehnološki napredek
  - keriranje koristnih informacij
  - nova ekonomija
-
- *V ZDA je dve tretjini vseh zaposlenih “obdelovalcev informacij”, ki informacije pripravljajo tako, da iz njih izhajajoče poslovno ravnanje pripelje do ustvarjanja nove vrednosti*

(A.U.)

Nova ekonomija

- v novo ekonomijo običajno uvrščamo podjetja z visoko tehnologijo, proizvajalce softvera, telekomunikacijskih storitev ter medijska in medmrežna podjetja, vendar gre tudi za spreminjanje gospodarjenja; nova ekonomija pravzaprav ne prodaja produktov, ampak storitve, produkte pa včasih kar podari.

- Zaradi tehnološkega napredka je za proizvodnjo enake količine otipljivih dobrin potrebno vse manj zaposlenih, kar pa ne pomeni, da se produkti, ki jih kupujemo, cenijo tako hitro, kot pada njihove proizvodna cena.

- Primer: za avto pred 10 leti: 30.000 DEM
zdaj: 25.000 DEM
je producent pred 10 leti dobil: 15.000 (50%)
zdaj: 5.000 (20%)

- problem sodobnega razvitega trga:

Kako si za vse izmisliti dovolj dela?

- “Če je tehnologija motor nove ekonomije, so finance gorivo. “(Bussiness Week)
- “nova ekonomija”
kaj je novega: gre predvsem za nove tehnologije, vrsto novih tehnoloških inovacij, povezanih z globalizacijo poslovanja in finančnim sistemom, ki novim podjetjem omogoča lažji dostop do borznega kapitala in skladov t.i. tveganega kapitala

Ali tudi za novo ekonomijo veljajo stara pravila?

Informacijska družba - družba znanja

- klasični KM
(znanje zbrano na enem mestu)
osnova: znanje posameznika → dobrina
- podatke v znanje - warehousing, data mining
text - agenti iščejo vzorce

Tehnologije

- agenti
- push
- pull
- ...

Vpliv jezika XML

- izmenjava podatkov
- delo odjemalcev, ki so porazdeljeni v omrežju,
- odjemalčev pogled na podatke
- prilagajanje pogleda na podatke, glede na tip uporabnika
- vodenje in vzdrževanje velikih zbirk dokumentov
- način objavljanja na internetu (spletu, omrežju)

Jezik XML

- poanta ni v samem jeziku, temveč v aplikaciji XML-a oz. uporabi
- najbolj razširjen in poznan primer WML (WAP Markup Language)
- MathML, CML (Chemical), BSML (Bioinformatic Seq)
- pomembno: vsebina in prikaz sta ločena
- dva pojma: veljavnost in pravilnost

Primerjava

HTML:

```
<p>PXX Notebook
```

```
<br>COT d.o.o.
```

```
<br>200000 SIT
```

XML :

```
<proizvod>
```

```
  <model>PXX Noteboob </model>
```

```
  <trgovec>COT d.o.o.</trgovec>
```

```
  <cena>200000 SIT </cena>
```

```
</proizvod>
```

Pravilnost

- ujemanje začetnih in končnih oznak
- pravilnost gnezdenja oznak
- posebna sintaksa praznih oznak
- pomembnost velikosti črk ("case sensitivity")
- posebnost znakov, uporabljenih v sintaksi
- posebna sintaksa praznih oznak
- definiranost atributov
- določenost entitet

Veljavnost

- skladnost s pripadajočim DTD
- DTD - opis tipa dokumenta je slovnica ali niz pravil, ki določajo, kateri elementi (oznake) se lahko v vsebini dokumenta pojavijo in kako jih je potrebno medsebojno gnezditi.

Razlika z HTML

- HTML dokument pove kako naj prikažemo podatke namenjen predstavitvi vsebine dokumenta manj primeren za prenos strukturiranih podatkov
- XML dokument pa pove kaj podatki pomenijo prenos podatkov v strukturirani obliki

metapodatki - podatki o podatkih

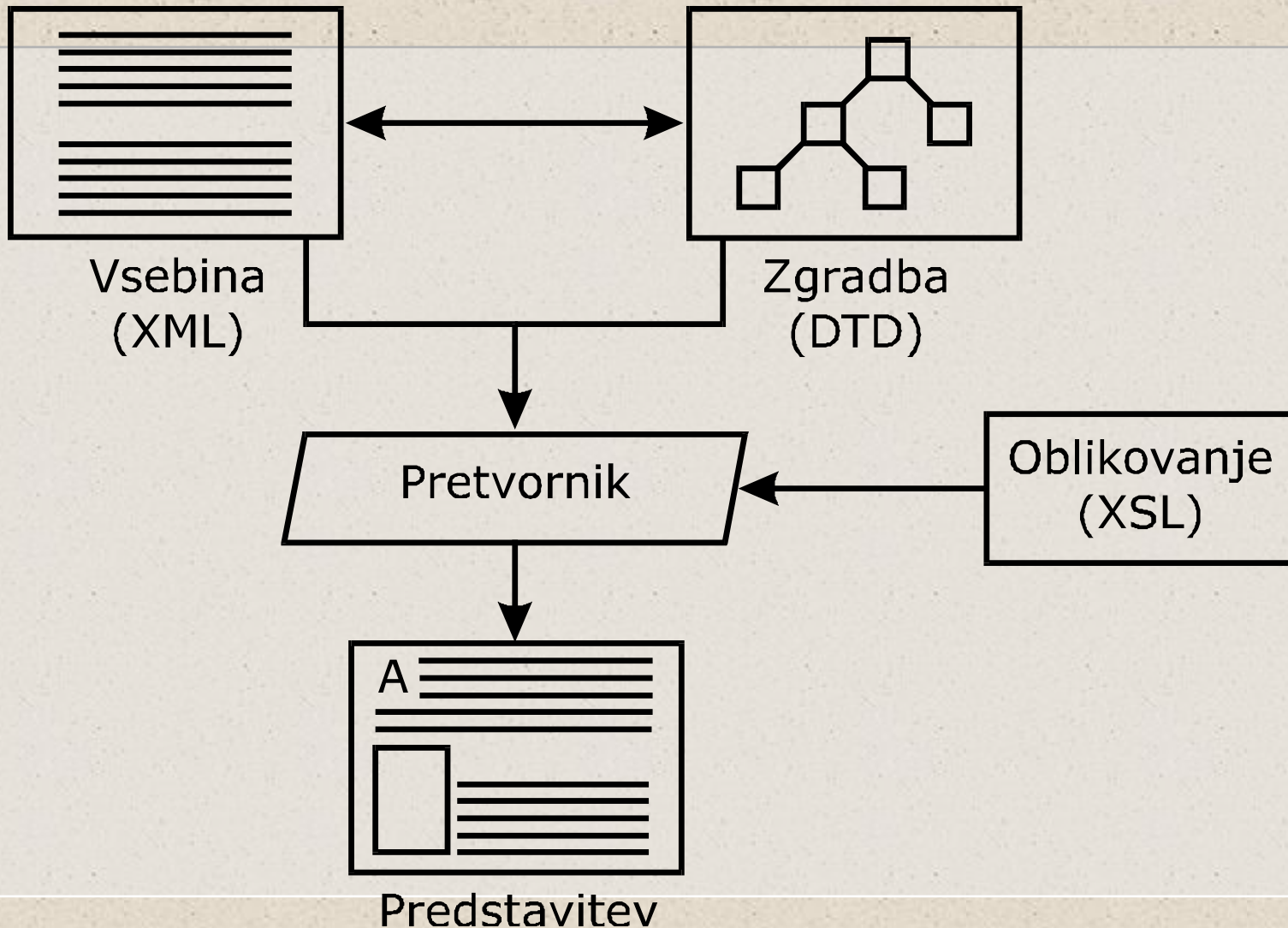
Zakaj XML?

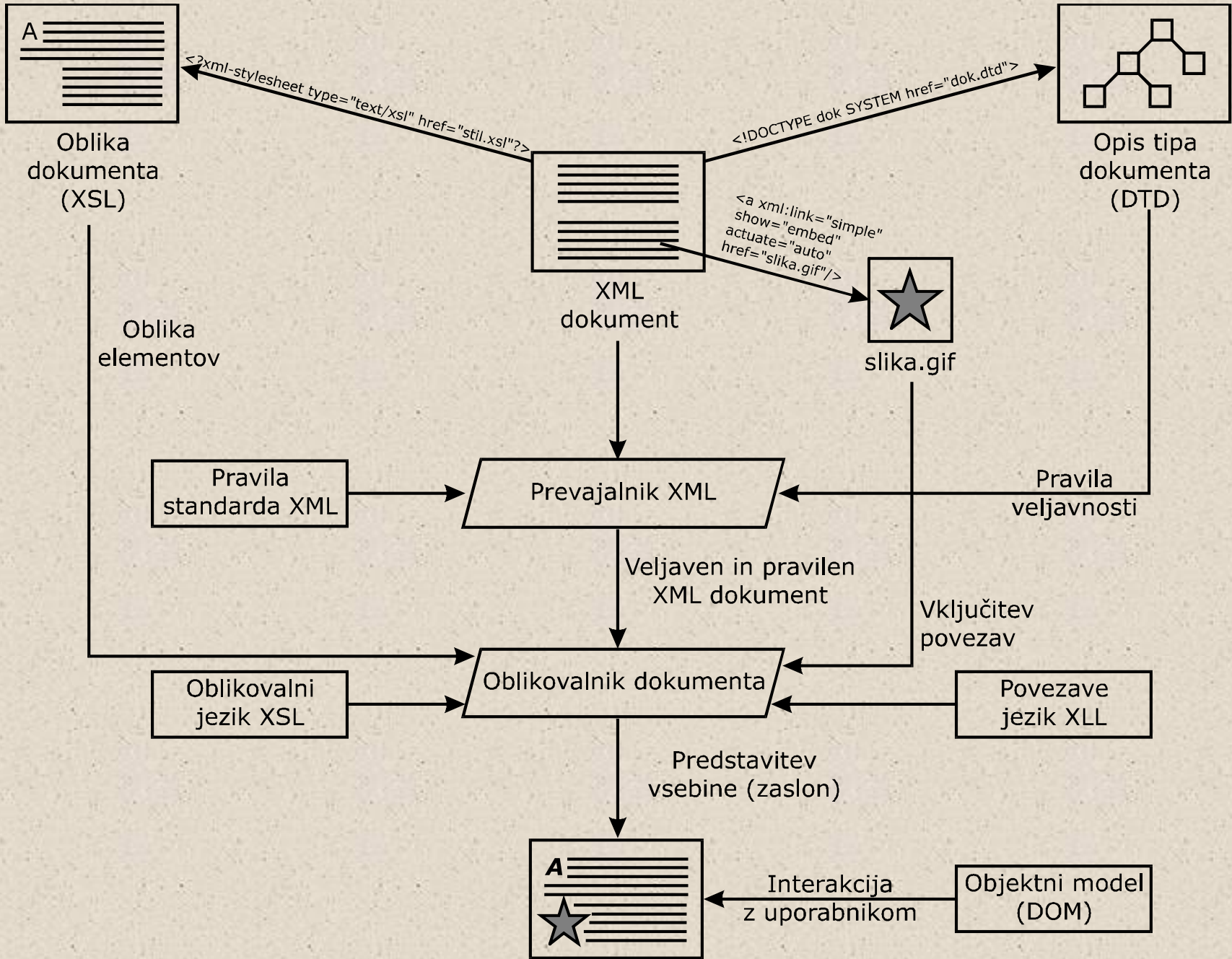
- Jezik XML želi zapolniti vrzel neprimernosti jezika HTML in preobsežnosti jezika SGML. Jezik XML je poenostavljena podmnožica jezika SGML in ni primer uporabe jezika SGML, kot je to jezik HTML. Kot tak je splošen, standarden, od proizvajalcev neodvisen jezik, s katerim lahko avtorji definirajo (opišejo) oznake, ki so uporabljene v vsebini dokumenta. Možnost definiranja lastnih oznak dovoljuje oblikovanje lastnih tipov dokumentov in s tem zadovoljitev posebnih potreb.

Nastanek

- Standard XML je oblikoval konzorcij svetovnega spleta W3C (World Wide Web Consortium). Različica 1.0 je bila odobrena in objavljena 10. februarja 1998. Jezik XML je razvila delovna skupina XML Working Group na pobudo konzorcija W3C leta 1996, ki je najprej začela delo kot komisija za revizijo jezika SGML ("SGML Editorial Review Board").

Ločitev vsebine in prikaza

Jezik XML

- XML eXtensible Markup Language
- DTD Document Type Declaration
- XSL eXtensible Stylesheet Language
- CSS Cascading Style Sheets
- DOM Document Object Model
- XLL eXtensible Link Language
- DSSSL Document Style Semantics and Specification Language
- **XMI XML Metadata Interchange Format**